

Als Maatschappelijk Verantwo

SVN richt zich op **wereldverbete**

De 21ste eeuw vraagt meer dan ooit om maatschappelijke betrokkenheid van ondernemers, consumenten en de politiek. Een beweging als Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is een prachtige eerste stap in de goede richting van een nieuwe, verantwoorde manier van omgaan met de aarde en met elkaar.

Maar is het voldoende?

Moeten we niet een stapje méér doen?

Moeten we niet Wereldverbeterend Ondernemen?

Waarom Ondernemen niet genoeg is vererend ondernemen

Auteur: Erica Pierik

Foto: harvepino | bigstockphoto

Het idee is niet nieuw. Al in 1987 kwam in Colorado (VS) een kleine groep ondernemers bijeen, met het idee om een platform te creëren waar waardegedreven ondernemers elkaar konden ontmoeten. Naar aanleiding van deze bijeenkomst richtten Wayne Silby en Josh Mailman in datzelfde jaar het Social Venture Network (SVN) op: een netwerk dat zich richt op ondernemen voor een duurzame, betere wereld. Hoewel dat nu heel logisch klinkt, was het in die tijd een heel nieuw paradigma: een wereld waarin bedrijven zich inzetten om waarde toe te voegen aan de maatschappij, met oog voor het welzijn van toekomstige generaties.

Nu, ruim dertig jaar later, is SVN een non-profit organisatie met wereldwijd meer dan 500 lokale afdelingen. Allemaal onderschrijven ze de leidende principes om een betere, duurzame wereld te creëren. Ook Nederland kent een bloeiende SVN-afdeling, met ongeveer 150 actieve leden. De internationale missie 'World Improving Entrepreneurship' is vertaald naar Wereldverbeterend Ondernemen en iedereen die de waarden van SVN deelt kan lid worden.

Waarom wereldverbeterend?

Steeds meer mensen met een wens om duurzamer te leven, komen erachter dat dit niet zo eenvoudig is als het lijkt. Elke actie heeft een effect later in de tijd of elders in de wereld. Om deze effecten te minimaliseren of zelfs positief te maken, heb je zelf een goed beeld nodig van de werking en kracht van de totale ecologisch, economisch en sociale systemen: op wereldniveau, op

nationaal, regionaal, stedelijk of zelfs bedrijfsniveau. Alleen dan zie je alle aspecten van een compleet ecosysteem en kun je je dilemma's en toekomstprojecties een plek geven. Het gaat dus in de eerste plaats over bewustwording van de gevolgen van je acties.

De stap daarna is proberen met door je actie het systeem - later of elders - weer in balans te krijgen. Alles hangt met alles samen: met ruim zes miljard mensen op deze aarde zijn deze 'inter-connecties' een precair systeem. Bovendien zorgt de snelle ontwikkeling van technologie voor razendsnelle veranderingen, terwijl educatie, politiek en maatschappij nog zijn ingericht op een stabiele omgeving. Dit leidt tot disrupties.

De ideologie van SVN richt zich daarom op de volgende ontwikkelpunten:

1. Het ontwikkelen van veerkracht zodat aanpalende systemen minder kwetsbaar zijn voor de gevolgen van acties elders;
2. Het inzetten van talenten en kracht en daarmee kansen creëren;
3. Het benutten van nieuwe technologie;
4. Quantum-innovatie: niet denken in 'steeds beter' maar in 'radicaal anders';
5. Geen verbeteringen maar oplossingen (dus niet minder vervuilen maar 'gewoon' niet vervuilen);
6. Partnerschap met verschillende culturen, generaties en denkwijzen, om tot echte vernieuwing te komen.

"Steeds meer mensen met een wens om duurzamer te leven, komen erachter dat dit niet zo eenvoudig is als het lijkt. Elke actie heeft een effect later in de tijd of elders in de wereld."

SVN richt zich daarom vooral op het verbinden van mensen en het aangaan van samenwerkingsverbanden waarbij mens en planeet centraal staan. Dit betekent niet dat geld geen rol speelt, maar wel dat geld als middel wordt ingezet voor een betere wereld. De achterliggende theorie hierbij komt o.a. van Gunther Pauli.

Blue Economy

Het idee van een 'blauwe economie' is een reactie op de polarisatie in het economisch denken eind vorige eeuw. Ofwel bedrijven namen deel aan een 'rode' economie die draaide op winstmaximalisatie en eigenbelang (eco-negatief), ofwel aan de 'groene' economie waar duurzaamheid voorop stond en geld een ondergeschikte rol had - de activiteiten in deze economie hebben geen negatieve impact op de aarde (eco-neutraal).

Bij de blauwe economie draait alles om overvloed. Volgens Pauli is het mogelijk om activiteiten te ontplooiën die de aarde beter maken (eco-positief) en daar ook geld mee te verdienen. Door niet langer te denken in schaarste maar in overvloed en lokaal, kun je op nieuwe manieren problemen aanpakken die mens en milieu belasten. Veel voorbeelden vind je in de natuur: door te kijken hoe natuurlijke processen lopen en deze na te bootsen, vind je oplossingen voor problemen en voorkom je tegelijkertijd uitputting van de aarde. Een voorbeeld is de natuurlijke ventilatie bij zebra's, met hun zwart-witte strepen. Door toepassing van zwart-witte bouwconstructies in warme landen, is er sprake van natuurlijke koeling en is

daarom minder energie nodig voor airconditioning. Door toepassing van simpelere en schone technologieën creëer je betere, goedkopere oplossingen die weinig tot geen belasting meebrengen.

"Door niet langer te denken in schaarste maar in overvloed en lokaal, kun je op nieuwe manieren problemen aanpakken die mens en milieu belasten."

Net als SVN gaat een blauwe economie uit van het creëren van meerwaarde in plaats van meer winst door bijvoorbeeld kostenbesparingen of belastende technologie. In het gelijknamige boek geeft Pauli honderd voorbeelden van oplossingen die schoon, winstgevend en eenvoudig zijn, en sociale meerwaarde bieden. Deze oplossingen zijn voornamelijk gebaseerd op natuurkunde en gaan uit van de lokale omstandigheden (temperatuur, omgeving). Het is dus een hele andere manier van kijken. In de natuur bestaat er geen afval, maar wordt alles hergebruikt (voedsel, materie en energie). Vanuit dit idee is alles te hergebruiken, en bijproducten worden bron voor nieuwe producten. In de natuur is alles verbonden en heeft elk proces verschillende meerwaarden. Ook maakt de natuur alleen gebruik van wat lokaal aanwezig is en reageert alleen op wat op dat moment nodig is, met efficiënt gebruik van materiaal.

Zo ziet de SVN ook een wereldverbeterende onderneming: werken met wat lokaal aanwezig is, met

respect voor cultuur en traditie, vanuit oogpunt van hergebruik en zonder problemen te veroorzaken elders in de wereld of op een later moment. Dit leidt tot een niet-lineaire maatschappij, waar bronnen efficiënt worden ingezet en bovendien alles hergebruikt wordt.

Holistische blik

SVN is een beweging voor en door de leden. Niet met een bestuur dat regelt, organiseert en bestuurt, maar een groep bewogen ondernemers, met een wereldverbeterende drive die willen laten zien dat duurzaamheid een kwestie is van intrinsieke motivatie, die zelf de richting van de organisatie stuurt. Wel is er een kerngroep die alle initiatieven verzamelt en deelt. Er is evenmin een voorzitter, wel is Engbert Breuker de voornaamste contactpersoon van SVN.

"De jaren zestig was de periode van de love & peace-generation," zegt Breuker. De iconen van deze tijd, John Lennon en Yoko Ono, gingen in een hotelbed liggen en riepen op tot vrede. In de jaren tachtig werden de mooie idealen opgeofferd aan de nieuwe zakelijkheid. Breuker streeft ernaar om het beste van beide stromingen te integreren om zo een betere wereld te creëren. Het love & peace denken dient dan wel gecombineerd te worden met daadkracht. Deze daadkracht is beslist niet gebaseerd op industriële paradigma's maar juist op individuele acties van personen.

Deze ontwikkeling in het denken over een betere wereld is het uitgangspunt bij SVN. Vanuit het idee dat al je acties consequenties hebben, kunnen dit maar beter gunstige consequenties zijn. Zo

maak je niet alleen je eigen leven, maar ook dat van anderen elders op de wereld en later in de toekomst beter. Als geld niet langer je doel is ('money first'), maar een middel om bij te dragen aan het welzijn van mens en planeet - kortom, als je wereldverbeterend onderneemt - zijn we samen op weg naar een mooiere wereld (care first).

Foto: Mirande Phernambucq

Erica Pierik (1975) is auteur voor Pioniers Magazine. Zij woont samen met haar man en twee katten in Amsterdam West. Samen kwamen ze erachter dat ze bewuster en duurzamer wilden leven, met een minder grote voetafdruk en met meer liefde voor de omgeving. Ze hebben daarom een paar jaar geleden een groot en duur appartement in Oud Zuid verruild voor een kleine, betaalbare woning in Bos en Lommer, zodat Erica haar stressmakende baan op kon zeggen. Nu werkt ze voor zichzelf als tekstschrijver (Buro Mani), heeft ze jaloersmakend lage hypotheeklasten en inspireert ze graag anderen om net als zij te leven volgens eigen kernwaarden.

www.ericapierik.nl

WWW.PIONIERSMAGAZINE.NL